

MOŠČANSKA

SKUPNOST

GLASILO OBČINSKEGA ODBORA SZDL MOSTE-POLJE

LETO II.

FEBRUAR 1961

ŠT. 2

NOVA OBČINA

Naposled je dokončno zaključena združitev bivših občin Polje in Moste. Nova občina živi pod imenom »Ljubljana-Moste-Polje« od 10. februarja 1961 dalje, ko je bila prva skupna seja začasnega ljudskega odbora Moste-Polje. Pred tem je Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije — 30. januarja letos — sprejela sklep o združitvi tudi naših dveh občin.

Na že omenjeni skupni seji začasnega ljudskega odbora Moste-Polje (začasnost ljudskega odbora nove občine je nastopila zaradi zarazitve, pozneje pa bodo enotne volitve za celotno ozemlje nove občine) je bil sprejet statut nove občine. Za novega predsednika je bil izvoljen dosedanj predstnik občine Moste tov. Ciril Rain, za podpredsednika pa bivši predsednik občine Polje tov. Leopold Maček. Izvoljene so bile tudi stalne odborniške in upravne komisije, sveti in predsedniki svetov, svetnik za prekrške, imenovan je bil tajnik občine (dosedanji tajnik občine Moste tov. Vili Strašek) ter načelniki, inšpektorji in drugi vodilni uslužbenci nove občine. Istega dne sta bili tudi ločeni seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev. Na teh sejah sta bila izvoljena predsednika obeh zborov ter stalne odborniške komisije. Če ugotovimo, da so mimo seje začasnega ljudskega odbora Moste-Polje ter sej občinskega zbora in zbora proizvajalcev imeli svoje združene konference in sestanke tudi že družbenopolitične organizacije: SZDL, sindikati, mladinska organizacija in druge, — potem lahko ugotovimo, da je bila izvršena združitev na vseh področjih. S tem pa seveda ni zaključen cikel združevanja. V osredje bodo prišle združene akcije na področju skladnejšega in hitrejšega utripa življenja na gospodarskem in družbenopolitičnem področju nove občine, izgradnja komunalnega sistema, skrb za človeka — občana itd., kajti sama združitev je bila izvršena prav zaradi vseh teh činiteljev.

Nova občina Moste-Polje je torej začela živeti, z njo pa bodo zakorakali v novo, lepše in bogatejše obdobje svojega življenja tudi vsi občani. Nova občina, novo življenje, novi uspehi in seveda — nove naloge. Za uresničitev zastavljenih nalog je treba organizirati vse razpoložljive sile, združiti vsa razpoložljiva sredstva, najti vse skrite rezerve — in uspehi ne bodo izostali. Ko pa bomo slavili prvo obletnico nove občine se bomo lahko s ponosom ozrli na dneve združevanja ter z veseljem ugotovili: združitev nam je dala več, kot smo pričakovali!

Delovno predsedstvo na združenih občinski konferenci SZDL

(Foto: Zaplatil)

ZA SKLADEN RAZVOJ

Združena občinska konferenca SZDL je bila 27. januarja v Domu Titove mladine v Mostah. Tako v poročilih kot v razpravi so bili nakazani številni problemi, s katerimi se bo moral resno spoprijeti novoizvoljeni 37-članski odbor v svojem prihodnjem delovanju. Združena konferenca je bila dobro pripravljena, za kar gre priznanje obema dosedanjima odboroma Polja in Most. Razprava pa je premalo zajela konkretno problematiko s področja delovanja in nalog krajevnih organizacij.

O vlogi SZDL kot velike subjektivne sile v našem gospodarskem in družbenopolitičnem življenju, o metodah dela v SZDL, reševanju vsakdanjih problemov občanov, neposredni demokraciji, individualnem egoizmu, o vlogi SZDL v odnosu do komunalnih in samoupravnih organov, o odnosu med komuno in gospodarskimi organizacijami, o delu krajevnih odborov, o skritih rezervah v podjetjih ter o številnih drugih problemih je govoril sekretar ObK ZKS tov. Dominik Puhar. Med drugim je poudaril, da je SZDL glavni nosilec boja za našo socialistično demokracijo in da mora prav zaradi tega organizirati v bodoče polnejše delovanje in sodelovanje na vseh področjih. Tov. inž. Tribušon je v koreferatu govoril o novih smernicah v našem gospodarstvu, k razpravi pa so se oglasili tov. Hrzenjak, Drobež, Gorjan in drugi. Dosedanji predsednik občine Polje tov. Leopold Maček je govoril o problemih združitve občin Polje in Moste. Poudaril je, da je industrija v bivši občini Polje več dala kmetom, kot so oni dali skupnosti v obliki davkov (investicije za ceste, šole, elektrifikacijo vasi itd.). Pod-

polkovnik tov. Božič je govoril o sodelovanju enot JLA s terenskimi organizacijami ter poudaril, da

je treba v bodoče temu problemu posvetiti več pozornosti. Tov. Vižintin je razpravljal o izobraževanju in vlogi organizacij SZDL na tem področju, tov. Deržaj pa o delu Združenja inženirjev in tehnikov v občini. Tovarišica Ivica Zorko je nanizala nekaj problemov iz dela mladinskih organizacij in o njihovi povezavi s terenom, tov. Fink pa je dopolnil

UKAZ

Na podlagi 11. točke 72. člena ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih Ljudske republike Slovenije razglasa Izvršni svet Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije zakon o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v Ljudski republiki Sloveniji, ki ga je sprejela Ljudska skupščina LRS na seji Republiškega zbora dne 30. januarja 1961 in ki se glasi:

ZAKON

o spremembah zakona o območjih okrajev in občin v LR Sloveniji
1. člen

Združijo se:

— občina Ljubljana-Polje in občina Ljubljana-Moste v novo občino Ljubljana-Moste-Polje.

4. člen

Ta zakon začne veljati takoj.

Št. 01-47 6-61.

Ljubljana, dne 30. januarja 1961.

Izvršni svet Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije

Predsednik
Izvršnega sveta
Ljudske skupščine LRS:
Boris Kraigher l. r.

Predsednik
Ljudske skupščine LRS:
Miha Marinko l. r.

PROIZVODNJA SULFATA

Kemična tovarna Moste z veliko nestrpnostjo pričakuje odločitev Jugoslovanske investicijske banke o dodelitvi kredita za proizvodnjo poliamidne svile enemu od kandidatov. Podjetje z velikim optimizmom pričakuje to odločitev vendar kljub temu z nezmanjšano prizadevnostjo skrbi za izpolnitev sedanje proizvodnje. Asulfat je redek proizvod v naši državi in ga praktično proizvaja le KTM. Zato so temu proizvodu posvetili še posebno skrb in vršijo poskuse

v domačem laboratoriju kot tudi v Kemičnem inštitutu v Ljubljani. Poizkusi dobro kažejo in kolektiv upa, da mu bo uspelo znižati stroške proizvodnje.

Kljub temu, da še ni dokončne odločitve o novi proizvodnji pa se že kolektiv pripravlja na to proizvodnjo. Ker bo ta proizvodnja bistveno drugačna od dosedanje, se bo moralo večino delavcev prekvalificirati oziroma seznaniti z montažo in delovanjem novih strojev. V ta namen je bil v podjetju organiziran začetni seminar za delavce in tečaj nemškega jezika, ker bo novo tovarno montiralo nemško podjetje in bo moralo večje število delavcev oditi na izpopolnitev v Nemčijo.

(Foto: Zaplatil)

8. MAREC - praznik žena vsega sveta

Že enainpetdeseto leto praznujejo napredni narodi sveta 8. marec kot mednarodni borbeni dan žena. Na ta dan 1909. leta je bila na demonstraciji ameriških socialistov prvič postavljena zahteva po ženski volilni pravici in s tem zahteva po ženski enakopravnosti. Osem let po tem velikem dogod-

ku je po izvedeni oktobrski revoluciji njen idejni vodja Lenin govoril sovjetskim delavkam tele zgodovinske besede: »Žensko delavsko gibanje postavlja enakopravnost žene, ne samo za formalno enakopravnost. Vključiti ženo v družbeno proizvodno delo, iztrgati jo iz domačega suženj-

stva, osvoboditi jo podrejenosti — duhomorne in ponižujoče — večnega in izključnega okolja kuhinje in otroške sobe — to je glavna naloga. To pa je dolg boj, ki terja temeljito preobrazbo družbene tehnike kakor tudi navad.«

Res je bil dolg boj. Jugoslovanske žene so si začele uspešno utirati pot šele v narodnoosvobodilnem boju, ko so ramo ob ramo s svojimi moškimi tovariši osvobajale domovino in pomagale delavskemu razredu prevzeti oblast. Trda šola socialistične graditve je pomagala in še pomaga ženam, da nenehno utrjujejo svoj enakopravni položaj v družbi. Odstotek zaposlenih žena dokazuje njihovo močno hotenje po ekonomski neodvisnosti, ki je prvi pogoj za enakopravnost v pravem pomenu besede. Naše žene se vključujejo

v vsa področja družbenega življenja in se tako osvobajajo tisočletnih spon, ki so jim priznavale edino pravico žene in matere.

Prav zato 8. marec ni — kot nekateri menijo — nikak »materinski dan«, pač pa zgodovinski dan, ko je bil pred enainpetdesetimi leti položen temeljni kamen za dosego ženske enakopravnosti in vseh pravic ter dolžnosti, ki so z njo v zvezi.

Prav je, da se ob tem dnevu spomnimo svetlih likov žena iz naše sredine, ki so stale v prvih vrstah revolucionarnega boja. Lik Angelce Ocepke, Vide Pregarčeve in drugih nam bodo nenehno pomagali po premočrtni poti do cilja.

M. G.

Za skladen razvoj

(Nadalj. s 1. strani)

razpravo o delu mladine ter govoril o možnostih in načinih, da bi se vključilo čimveč mladine v telesnovzgojne organizacije. Tov. Cvetkovič je govoril o delu komisije za vas pri občinskem odboru SZDL v Polju, predsednik ObLO tov. Ciril Fain pa je med drugim govoril o vlogi občinskega aparata v našem družbenem življenju; ta aparat bo v prihodnje postal servis, ki bo delal za občane. Govoril je tudi o perspektivnem načrtu občine, o stanovanjskih skupnostih, zborih volivcev, položaju učnega osebja v šolah glede na nov način nagradjanja, medtem ko je tov. Hegler delno analiziral delo krajevnih odborov SZDL. Ti odbori bi morali izmenjati izkušnje v svojem delovanju, posredovati državljanom tiste probleme, s katerimi se morajo sami spoprijemati ter ustanavljati posamezne sekcije v sklopu krajevnih organizacij SZDL; govoril je tudi o aktivizaciji mladine za delo v SZDL ter o prostorih za družbeno delovanje. Združeno konferenco sta pozdravila tovarišica dr. Ruža Šegedinova, članica glavne-

ga odbora SZDL Slovenije in tov. Jože Jager, podpredsednik okrajnega ljudskega odbora Ljubljana. Oba sta v svojih razpravah dopolnila razprave na konferenci ter nakazala nekaj smernic za nadaljnje delo organizacij SZDL v združenih občinah.

To so kratki povzetki iz razprave posameznih delegatov. Iz poročil in razprave je moči posneti, da je združena konferenca izkristalizirala tista vprašanja, ki so tesno povezana z nadaljnjim skladnejšim gospodarskim in družbenim razvojem komune, z nadaljnjim utrjevanjem komunalnega sistema itd. Poudarjeno je bilo naj bo vpliv državljanov na politiko komune še bolj neposreden, občinski odbor in krajevni odbori pa naj navežejo tesnejše stike tudi z organi delavskega in družbenega upravljanja.

Novoizvoljeni odbor se bo na svojih prvih sestankih pogovoril o načrtu dela v svojem mandatsnem obdobju; za sestavo tega načrta pa mu bo služilo bogato gradivo z združene konference. O tem načrtu bomo pisali še v naslednji številki našega lista.

Konec lanskega leta je prišel v Zadvoru gospodinjki tečaj. Pobudo zanj je dala izobraževalna sekcija Svobode Zadvor. Vsa prijavljena dekleta (26) se tečaja udeležujejo, ker vedo, da jim bo v tečaju pridobljeno gospodinjstvo znanje koristilo v poznejšem življenju. Tečaj vodi tov. Zora Košorok

(Foto: Zaplatil)

Moščani sprašujemo in odgovarjamo

V tej številki nam govorijo dijaki z osemletk in strokovnih šol o svojem življenju in delu

Vprašanja smo sestavili že prej, vendar jih ne objavljamo, ker so razvidna iz odgovorov oziroma pogovorov. Posamezni odgovori so kar skupinski, ker so jih izoblikovali številni dijaki, ki so se iz radovednosti zbrali okoli naših sodelavcev. Iz odgovorov lahko ugotovimo, kaj delajo učenci in kaj jih najbolj zanima, kako živijo in njihova vprašanja. Upamo, da bo bralcem naš razgovor ugaljal.

Branko Šermet, VII. c razred osnovne šole Vide Pregarčeve. Star sem 13 let. Poklica še nisem izbral, ker je izbire precej, po vsej verjetnosti pa se bom vpisal na gradbeni oddelek srednje tehniške šole. V športu imam vzornika v Pečarju. Nisem član nobenega športnega društva. Izmed športnih panog mi najbolj ugaja namizni tenis, čeprav se v prostem času igramo na dvorišču med dvema ognjema. Največ sem potoval po naši ožji domovini — ob morju. Bil sem tudi v Zagrebu, ki je zame res lepo mesto. Moram priznati, da zelo rad potujem. Omenim naj, da sem bil vnet zbiralec slik znanih in neznanih filmskih igralcev, kar pa sem opustil. Postal sem filatelista. Imam že lepo zbirko domačih, pa tudi francoskih in italijanskih znamk. Druge države so v moji filatelistični zbirki manj zastopane. Moram priznati, da o jugoslovanskih pionirskih igrah ne vem skoraj nič. Le bežno sem seznanjen s tem. Bil sem že v gledališču in v operi.

Osemletka Sostro. Blizu šole smo ustavili skupino učencev in se z njimi pomenkovali. Lidija Peterca, Miro Selan, Metka Škerjanc in drugi. Vsi navdušeni in vneti pristaši dramskega krožka in šolske zadrage. Kaj so nam povedali?

Lidija: »Sem tajnik pionirske organizacije na šoli. V poletju sem imela prav dobro sprčevalo. Med počitnicami sem se zaposlila v podjetju Usnjeni izdelki v Ljubljani. S službo sem bila zadovoljna, saj sem zaslužila 8000 din, za kar sem si kupila novo obleko. Največ veselja imam pri delu v šolskem dramskem krožku. Mesto je predaleč, da bi redno obiskovala gledališče.«

Miro: »Sem predsednik šolske zadrage. Zadruga nam vsem mnogo pomeni in imamo vsi veliko veselje do dela. Ukvarjamo se z vrtnarstvom, gojimo cvetlice, začimbe in pridelujemo sokove, kar potem odstopimo šolski kuhinji. V tej kuhinji jemo skoraj vsi učenci. Zadrugo združujemo sami. Lani smo prodali veliko krompirja in denar porabili za nakup semen. Zadruga šteje 46 članov. Sodelujem tudi v dramskem krožku. Športa ne poznam veliko, saj nimamo niti telovadnice niti igrišča. Igrišče bomo zgradili kar sami.«

Metka: »Tudi jaz sem izdelala s prav dobrim uspehom. Večino prostega časa posvetim delu v dramskem krožku in organizaciji Rdeči križ. Med počitnicami sem delala v Hladilnici v Zalogu. Za prisluzen denar sem si kupila obleko in čevlje. Berem veliko. Najraje prebiram Tavčarjeve povesti, najboljši slovenski pisatelj pa je zame Finžgar. Knjige si izposojam v šolski knjižnici.«

Aleksander Žagar, VI. a razred osnovne šole Maksa Perca: »Nisem član nobenega športnega društva. Rad bi igral nogomet. Ne vem, ali bom šel kam na počitnice v poletju. Nisem se odločil za bodoči poklic — v šoli mi gre trenutno slabo. Sem član planinskega društva. Berem knjige Prešernove družbe, najbolj so mi všeč tiste, v katerih pišejo o živalih. Vzornika nimam na nobenem področju. Zbiram škatlice od vžigalic in sem jih doslej nabral okoli 400 različnih. V radiu najraje poslušam radijske igre. Skupaj z ostalimi učenci sem bil v naslednjih tovarnah: Iskra in še nekatere v Kranju, Emona v Zalogu, Totra in druge. Prejšnje leto sem

bil na počitnicah v koloniji v Zambratiji. Moje najdaljše potovanje — do Beograda.«

Marjanca Benedičič, VIII. b razred osnovne šole Maksa Perca: »Redno hodim v gledališče, kjer tudi nastopam v manjših vlogah — očka je namreč gledališki igralec. Televizijske sporede gledam

prečno prav dobro oceno. Bila sem v Kumrovcu, Zagrebu in raznih krajih in mestih po Sloveniji. Dopisujem se s filmskimi igralci, dobila sem od nekaterih tudi njihove slike. Berem Delo, najbolj pa mi ugaja Dnevnik v sedanji obliki. Poznam vse prometne predpise.«

Peter Slekovec, dijak IPS Vevče: »Doma sem iz Zg. Radgone. Počitnice sem preživel doma. Izdelal sem z dobrim uspehom. Sem stipendist Tovarne lesovine in letenke iz Cršaka. V prostem času se ukvarjam s športom. Igram košarko, roket, šah... Najboljši športnik v Polju je moj sošolec nogometaš Aco Šumenkovski. Največ veselja imam za matematiko. V internatu sem zadovoljen, kar je zasluga prizadevne uprave.«

PRVENSTVO ŠD SLOGA V NAMIZNEM TENISU

Na VI. gimnaziji je veliko zanimanje za namizni tenis, zato se je ŠD Sloga odločilo prirediti za vodno prvenstvo. Pričelo se je 12. I. 1961 in je bilo isti dan tudi končano. Udeležilo se ga je 18 igralcev, ki so se po kvaliteti precej razlikovali. Igrali so na izpadanje, 4 najboljši pa so se uvrstili J. Podobnik, Hudoklin, Glavan in Pangerc. Slednja dva sta z lahko opravila s svojima nasprotnikoma. Borba za prvo mesto se je vnela med Glavanom in Pangercem. Po zanimivi in zagrizeni igri je zmagal Glavan in postal prvak VI. gimnazije.

Istega dne je ŠD Sloga priredilo predavanje o lanskoli olimpiadi v Rimu. Predavatelj prof. Šturm se je omejil samo na atletska tekmovanja. Svoje predavanje je poživljal z zanimivim filmom.

Predavanja se je udeležilo 40 dijakov in dijakinj. Po filmu se je med dijaki in predavateljem razvil živahen pogovor o atletiki. Vprašanja so kar deževala, tako da je predavatelj komaj odgovarjal. Svoje odgovore je poživljal z zanimivimi primeri.

Vsi dijaki in dijakinje so izjavili, da si takih predavanj še žele.

A. Pangerc

Najnovejši proizvodi tovarne **INDOS**

Marsikdo je že opazil na Zaloški cesti pred tovarno TEOL ali na nasprotni strani, kjer ima ista tovarna svoje skladišče, malce nenavadno vozilo rdeče barve. Podobno je nekoliko traktorju, le da so zadnja kolesa enako velika kot sprednja in da se s krmilom obračajo sprednja, temveč zadnja kolesa. In še nekaj nenavnega je na tem vozilu — na sprednji strani sta na dveh vodilih pritrjeni vilici, s katerima vozač dviga in spušča, naklada ali razklada različne tovore. Tovarna TEOL v glavnem uporablja to vozilo za nakladanje in razkladanje najrazličnejših sodov. No in da sedaj spoznamo pravo ime tega vozila — to je viličar — proizvod moščanske tovarne INDOS.

Tudi druga moščanska podjetja že uporabljajo to vrsto mehanizacije n. pr. JAVNA SKLADIŠČA, gradbeno podjetje GRADIS, ki ima na območju občine Moste-Polje svoj obrat Betonarna idr. Pa tudi že vrsti drugih slovenskih in jugoslovanskih podjetij je po-

stal viličar INDOS nepogrešljivo transportno sredstvo.

INDOS torej proizvaja vozila — viličarje, ki jih prištevamo k transportnim in sicer hidravličnim transportnim sredstvom. Poleg tega artikla proizvaja INDOS tudi razne stiskalnice (ekscenter-ske in hidravlične), kakršne uporablja n. pr. tovarna SATURNUS za proizvodnjo najrazličnejše kovinske embalaže in raznih drugih kovinskih izdelkov. Vendar si to pot nekoliko pogledimo v uvodu omenjeno vozilo — viličar.

Posamezni tipi viličarjev se razlikujejo poleg nosilnosti p. tem, kakšno pogonsko sredstvo uporabljajo, kakšen motor jih poganja in za kakšen namen jih uporabljamo. INDOS proizvaja viličarje take vrste, pri katerih voznik sedi in ga upravlja enako kot avtomobil, velikosti od 600–3000 kg nosilnosti. V svetu pa izdelujejo tudi viličarje z nosilnostjo do 20.000 kg.

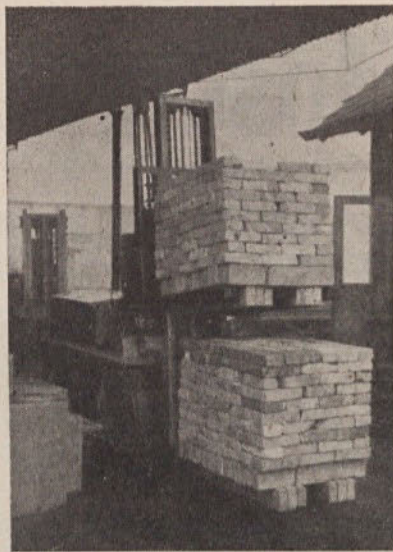
Skoraj vse tovarne (približno 15 na svetu) in tudi INDOS proiz-

vajajo dvoje vrst viličarjev: na pogon z DIESLOVIM motorjem (katerega lahko zamenja bencinski motor) in z elektromotorjem, ki dobiva potrebno el. energijo iz akumulatorske baterije; to vozi viličar s seboj in služi obenem za protitež. Teža baterije, ki ima napetost 40 V znaša 300 kg, teža 80 V baterije pa dvakrat toliko.

Električne viličarje — poganja jih elektromotor — uporabljamo predvsem tam, kjer bi dim in smrad iz izpušne cevi bencinskega ali DIESLOVEGA motorja škodljivo vplival na ljudi ali material v prostoru. Pravilo pri izbiri viličarja je torej: električne viličarje uporabljamo v zaprtih prostorih za transport med delovnimi mesti (n. pr. v prehranbeni, kemični, tekstilni ipd. industriji), viličarje na pogon z DIESLOVIM ali bencinskim motorjem pa na prostem med oddelki — poslopji tovarne ali podjetja in tam, kjer teren ni raven, trd in gladek — kar je pogoj za uporabo električnih viličarjev.

Namen pa narekuje tudi obliko viličarjev oz. točneje obliko sprednjega dela, kjer so pritrjena vodila.

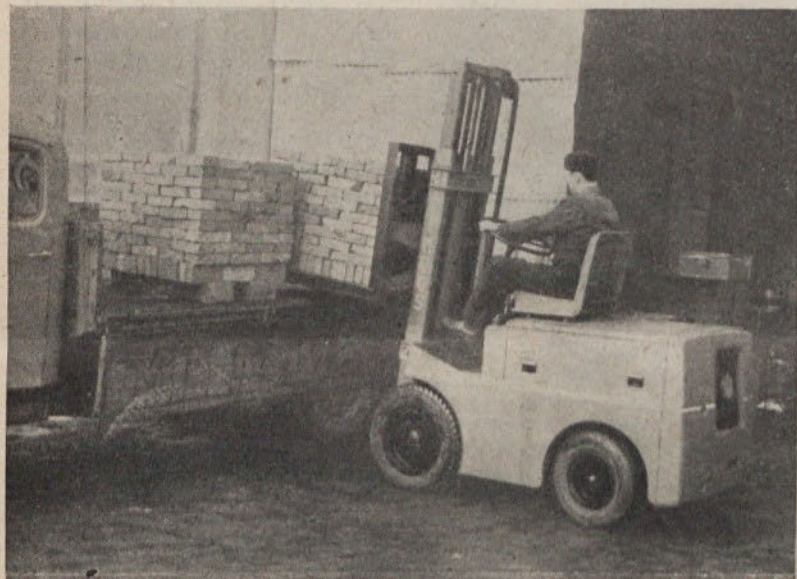
Najbolj znana naprava s katero je opremljena večina viličarjev in služi za dvigovanje raznovrstnih bremen, so vilice in se po njih stroj tudi imenuje. Vendar vilice niso vedno najbolj prikladne za dvigovanje. Vzemimo n. pr. predmet kolobarjastega preseka. Za take predmete zamenjamo vilice s trnom, na katerega natakne kolobarje tako, da visijo. Ta naprava pride v poštev predvsem v železarnah za transport valjanih trakov in žice. Za transport predmetov, ki jih je treba obesiti na jekleno vrv, zamenjamo vilice s pomolom in kljuko. Za uprijemanje raznovrstnih bal služi posebna naprava, podobna dvema velikima šapama, ki balo bočno stisneta. S tem se obvaruje jutasti ovoj, ki bi bil sicer pri uporabi vilic v nevarnosti, da se pri na-

kladanju pretrga. Za nakladanje sipkega materiala (premoga, peska, žlindre ipd.) zamenjamo vilice s posebno, veliki lopati podobno napravo, ki se vdira v material, se hidravlično dviguje in spušča ter tako vsiplje material kamor želimo. S tem pa smo že navedli praktično uporabo viličarja v gradbeništvu in v industriji gradbenega materiala so tudi opekarne. Oglejmo si поблиže uporabnost viličarja prav v tej vrsti industrije.

Znano je, da predstavlja transport v opekarni kar 70 % vsega vloženega dela. Rešitev transporta pomeni torej resni prihranek na času in enega od glavnih del.

Da bomo lažje razumeli prikladnost viličarja in posebne naprave, s katero mora biti opremljen za transport opeke, si najprej nekoliko pogledimo potek dela v opekarni in to od tam, ko je opeka že žgana in jo hočemo transportirati iz peči na delovno mesto, se pravi do faze zidanja. Do sedaj se je to delo opravljalo ročno in sicer takole: Delavec je naložil opeko na ročni voziček, drugi delavec je odpeljal voziček od peči v skladišče, tretji ali skupina delavcev pa so jo razložili in zložili v skladišče — seveda ročno do višine,

Mladina piše

ŠOLSKI LISTI — ogledala dejavnosti šolske mladine

Vsak dan pestrejšje je naše življenje, vsak dan bogatejšje. Sproščene ljudske sile ustvarjajo, današnji dan je lepši od včerajšnjega, jutrišnji dan... — da, za jutrišnji dan pa nam je tudi naša mladina porok, da bo še bolj poln tistega delovnega in ustvarjalnega zanosa, ki preveva vse naše delovno ljudstvo. Dokazuje za to lahko srečujemo tako rekoč na vsakem koraku, ne nazadnje tudi v pionirskih in mladinskih glasilih naše nove, socialistične šole. Ob prebiranju teh glasil se nam odpirajo novi horizonti naše mladine, ki dojemajo borbeno preteklost in sedanost tako, da se tudi ona vključuje v nalet vseh jugoslovanskih narodov. Toliko je v teh listih odkritih in jasnih misli, da je prav, da se ob njih nekoliko ustavimo.

Učenci osnovne šole V. Pregarčeve izdajajo že tretje leto svoj list PRVA BRAZDA. Vsako leto štiri številke — letos sta izšle že dve. Ne bi se spuščali v nadrobnosti, vendar moramo takoj poudariti eno: življenje šolskega kolektiva postaja sestavni del življenja naše komune, naše socialistične skupnosti! Kako nazorno piše n. pr. A. Kristan v letošnji 1. št. ob nabiralni akciji

papirja: »Ponosni smo na uspeh (zbrali so 4734 kg papirja!), saj smo na ta način pomagali šoli in vsej naši skupnosti!« Ali M. Kunovar v sestavku o šolski zadrugi: »Denar, ki smo ga zaslužili, bomo vložili za odplačilo šolskega televizorja in za nakup raznih strojev, ki jih nujno uporabljamo za uspešnejše delo v delavnici!« Ob obisku v muzeju NOB je zapisal M. Dekleva: »Spoznali smo, kako strahovita je bila vojna, koliko naporov je terjala od naših ljudi!« — in kar slutimo nadaljevanje: — zato smo hvaležni našim materam in očetom, a istočasno kličemo: Ne več takih grozot! Hočemo mir, da bomo lahko dalje gradili našo domovino, nov svet! Sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo je spremljala B. Luznerjeva: »Iskrile so se jim oči in usta so se prožila v nasmeh... in novi pionirji so se razšli z oblubo, da bodo vse pionirske naloge resno izvrševali!« O. Alibašičeva pa ugotavlja ob sprejemu zvezne nagrade: »V Beogradu smo se zbrali mladinci in pionirji iz vse Jugoslavije in mnogi smo sklenili prijateljstvo...« itn., itn.

So potrebna pojasnila? Mislim, da ne!

Zajetni letošnji številki vsebujeta poleg zgornjih pobudnih ugotovitev sestavke, ki se v njih pionirji spominjajo obletnice iz naše revolucionarne in kulturne zgodovine, poročila o življenju v najrazličnejših krožkih — kaj vse delajo in kje vse uspevajo! — potopise (vse tja do Anglije so šli učenci te šole!), šport. V verzju in prozi pa izpovedujejo že tudi svoje prve tegobe in veselja ter se navdušujejo nad lepotami ožje in širše domovine. Med njimi je omeniti prijetne pesmi Z. Arneža »V šolo«, K. Bulovčeve »Zima«, B. Mo-

zetiča »Zimska« in V. Vajde »Dedek Mraz« ter prozo V. Begove »Žival in predmet se pogovarjata«.

List poživljajo likovni prispevki, med katerimi zasluži pozornost V. Bedenkove »Dedek Mraz« ter stran za razvedrilo. Oprema je lična, list odraža tudi jezikovno skrbno roko. Napake so tako redke in neznatne, da lahko trdimo, da je jezik na zavidljivi višini. Verjetno gre tu za nesebično pomoč tov. profesorjev, kar je zopet ena od kvalitete nove šole: učitelj in učenec sta eno v skrbi za učenčev razvoj!

ISKRICE, glasilo osn. šole M. Perca, so poleg vrste podobnih ugotovitev načele tudi druge probleme svoje šole: »Prostori so zasedeni 12 in več ur ter so premalo prezračeni. Komaj čakamo, da bo odprta nova šola na Kodeljevem.« (D. Brezovec), R. Puh ugotavlja o življenju v dijaškem domu: »Navajamo se na delo in disciplino... pridobivamo znanje za bodoče življenje.« S. Kunstelj piše o pionirjih in njihovih odnosih do hišnega sveta v Prvomajski: »Pet najboljših bo nadzorovalo ostale... član HS pa nas je s toplimi besedami navajal na red, čistočo ter lepo vedenje doma in vsepovsod.« Ali o športu: »ŠD Slovan nam je obljubil in že dal pomoč v vodnikih za rokomet, spomladi bomo dobili na razpolago še igrišče in sodnike.« V listu zasluži pozornost več pesemskih in proznih orisov prvih doživljanj okolice in sebe. Včasih so to še skromne začetniške stopinje, včasih pa že kar trden korak. Tako n. pr. M. Kastelic prijetno kramlja s pisateljem I. Potrčem; »Potovanje v Maroko« širi obzorje mladim bralcem izpod peresa njihove vrstnice

Najnovejši proizvodi tovarne INDOS

(Nadalj. s 4. strani)

dosegljive delavčevim rokam. Če je ob razkladanju opeke iz vozička prispel ravno kamion, so delavci voziček razložili in naložili opeko kar na vozilo, ki je odpeljalo opeko na gradbišče. Vse to delo so opravili ročno. Na gradbišču je bilo potrebno opeko zopet razložiti in jo zložiti v posebne sklade, da so jo zavarovali pred vlago in poškodbami. To delo so morali zopet opraviti ročno, če niso hoteli, da bi se opeka pri stresanju ne razbila. Obstojna namreč možnost, da opeko, naloženo na kamion — prekucnik, s posebno dvigalno napravo iztresemo iz kamiona; to pa je seveda za opeko škodljivo in se je mnogo razbije. Kljub temu pa jo je bilo treba potem tako raztreseno zložiti v primerne kupe na gradbišču; tudi to delo so opravljali do sedaj ročno. Če so hoteli iz kupa na gradbišču dostaviti opeko zidarju, so jo morali zopet ročno prekladati na nosila ali na plató dvigala, ki je nato opeko odpeljalo do nadstropja ali pa, če je bil na razpolago žerjav, tudi na delovno mesto. Koliko ročnega nakladanja in razkladanja, preden je prišla opeka iz peči do zidarja! Pri uporabi viličarja to v veliki meri odpade. Način je sledeč:

Zgano opeko delavec zloži na ročni voziček. Drugi delavec voziček odpelje od peči v prostor za skladiščenje ali odpremo. Tu viličar s posebno napravo zgrabi sloj opeke — 300 ali 320 kosov — in jo dvigne z vozička direktno na kamion. Če slučajno kamiona ni, odloži viličar sloj opeke v skladišče. Zelo velika prednost pri tem delu je v tem, da viličar lahko naloži opeko do višine 4 m in je tako skladiščni prostor neprimerno bolj izkoriščen, saj je izkoriščena višina ne pa tloris skladišča. Na isti prostor lahko vskladiščimo trikrat več opeke. Iz skladišča viličar opeko zopet lahko vsak trenutek naloži na kamion.

»Predlagam reformo reforme šolstva, torej spremembo spremembe, oziroma dopolnitev dopolnitve v zvezi s spremembami reforme šolstva...«

Tako približno je začel svoj prispevek Humoristov Pepček, ki ga je bil namenil kot uvodnik v najnovejši številki humorističnega

Tako opeka pride na gradbišče zložena, kar je zopet velika prednost pred nametanim kupom. Če je enak viličar tudi na gradbišču, je kamion razložen v borihih treh minutah. Opeka je zložena v visoke sloje in je prihranjenega zopet mnogo prepotrebne prostora; drugo, kar je morda še važnejše: opeke ni treba ročno premetavati ali podajati iz rok v roke, pri čemer se mnogo opeke prihrani.

Iz vsega tega lahko zaključimo, da se investicija za nabavo viličarja hitro izplača zaradi ogromnega prihranka na opeki, ki bi se sicer poškodovala. Neprimerno bolj je tudi izkoriščen skladiščni prostor v opekarni in na gradbišču.

Če pa upoštevamo še perspektivne spremembe v našem gospodarstvu, ki so nakazane v petletnem načrtu in iz katerega se jasno vidi, da moramo težiti k vse večji stopnji mehanizacije, da bi dosegli večji učinek pri delu, višjo stopnjo produktivnosti, kar je osnova za zvišanje življenjske ravni nas vseh, potem upravičeno lahko trdimo, da bo tudi INDOS s svojimi proizvodi doprinesel svoj delež tem našim ciljem.

V eni od naslednjih številki si bomo ogledali še uporabnost viličarja v drugih vejah industrije gradbenega materiala, kasneje pa še v ostalih vrstah industrije, v podjetjih, trgovini in prometu. Uporabnost naših ostalih artiklov pa odložimo na kasnejši čas.

Miloš Heršič

Naša reportaža

časopisa. Pepček je imel namen, kritizirati področje šolske reforme, čeprav ni poznal bistva reforme. Pozabil je namreč, da še vedno pešači, trga čevlje, srajco, da mu krojač ali žena krpa hlače, šiva gumbje, da ima opremljeno stanovanje in številne električne naprave in razsvetljavo v njem; pozabil je, da včasih odpira konzerve, odloča o nakupu tega ali onega blaga, da imata z ženo dojenčka, da mu žena po planiranem jedilniku pripravlja zajtrk, kosilo, večerjo, da oba počneta v življenju to in ono — vzdružeta, negujeta, popravljata, itd. Pozabil je tudi, da bosta vse to počela še dolgo vrsto let, da bodo njuni potomci isto počeli še kakšno svetlobno leto... In vse to bomo in bodo počeli navkljub skoraj fantastičnim dosežkom znanosti in

tehnike, navkljub kozmičnim raketam in vesoljskim ladjam. Kajti življenje zahteva svoje. Ni življenja brez uživanja hrane, krpanja, pletenja, čiščenja, vzdrževanja, proizvajanja... Vse to je Humoristov Pepček pozabil, ko je začel pisati svoj prispevek »Reforma reforme...«

Tehnični in gospodinski pouk na šoli!

Ali je to novost v šoli, neorealizem reforme šolstva, morda celo modernizem? Nikakor ne! To je naše vsakdanje življenje, življenjska stvarnost, naš življenjski realizem, katerega pa v »starih dobrih časih« niso hoteli poznati. To ni »reforma reforme«, to je stvarni pouk o vsakdanjem življenju ljudi, pouk o njihovih potrebah v življenju. Ta pouk in še vrsto

Lepo in okusno urejeni prostori za zaključek razstave — za pojedino Vsi obiskovalci so pohvalili odlično organizacijo razstave

(T. Volmut) ter tako tudi zblizuje mladi rod današnjega sveta; J. Sečnik postavlja na ostrino vprašanje »boljših« otrok; V. Čuk pa s svojo črtico »Dan mrtvih« dokazuje, da zna čustvovati in tudi zapisati ta svoja doživljanja. Posebno poudarjalno je, da sodelujejo v glasilu tudi najmlajši — dokaz, da vodi uredništvo lista pravilno politiko: Naj jih spregovori čim več, saj se iz več glasov rodi mogočen spev!

V 2. letošnji številki začnajo ISKRICE s pomembno novostjo — vrstijo se spominski sestavki iz NOB, ki so jih zbrali učenci te šole med Moščani ali pa so jih zvedeli od svojih staršev. Že v 1. let. št. pa so dobili mladi bralci tudi svojo Ireno, ki jih z ljubečo roko vodi preko prvih težav in se z njimi veseli uspehov v rubrikah: »Včasih mi je težko«, »Naši načrti — svetujte« ter »Vi sprašujete — mi odgovarjamo!« Glasilo je tudi bogato ilustrirano in jezikovno dostojno — nekaj pravopisnih spodrsljajev gre verjetno na račun naglice pri tisku, opozoriti bi bilo le na: glasba (prav: glasba), bolj dober (prav: boljši), par spominov (prav: nekaj spominov) in obstojajo (prav: obstajajo). Pisca teh vrstic nekoliko motijo tudi oglasi na koncu glasila. Morda bi se našla kakšna druga oblika sodelovanja s tovarnami in podjetji v naši občini n. pr. taka, kot jo je opaziti v 2. št. s Teolom-Oljarno. Na sploh pa je uredništvu ISKRIC čestitati, saj je živahno in dinamično, kot le kaj!

GEJZIRI, glasilo literarnega krožka na VI. gimnaziji pod vodstvom Sava Kureta, so v svojem osnovnem konceptu literarno glasilo. Po obsegu so nekoliko skromnejši, v svoji pristni iz-

povedi pa segajo globlje v probleme mladega človeka v današnji družbi. Tako n. pr. razkrivata probleme najnovejše rasne diskriminacije »Marija v Srečanju« in »Brigita v meditaciji Srečno novo leto, draga prijateljica.« T. Trobiš objavlja v obeh letošnjih številkah več vzgojnih del. P. Bergant je zelo dober opazovalec; njegova nekoliko melanholična lirski nota je iskren odraz zmožnosti, ki naj je ne zametuje, temveč plemeniti (Daj, pomagaj mi, prosim ter Njena podoba). Spoznanje (M.) je živo pisana meditacija z zaključkom, ki bodri in vedri, ob branju Bova še šla v kino? (lp) pa se nam nehote sproži misel: Vsakdan, tako preprost je in tako lep, tako enkrat in splošen! Danin sobotni popoldan (Ksenija) spominja z občutkom krivde na Cankarja in Finžgarja, skupaj z Malo nagajivko (tudi Ks.) pa bi najraje vzkliknili: Da, taki so tudi ti otroci!... ena izmed mnogih... (-a.) izziva vprašanje: Kaj jih je res toliko, ki beže, da ne bi vedeli, kako grdo je včasih življenje? Kje pa so tisti premnogi, ki vedo, kako lepo je živeti? Jih ni moči videti?

Med pesniki je najbolj plodna Jana Kuretova. V svojih razpoloženskih pesmih išče odgovor na vprašanja, ki vedno znova zadevajo mladega človeka. (Usoda metuljev, Razpoloženje, Pravljica itn.). Poleg nekaterih lepih prispodob in modernističnih disonanc pa je ponekod opaziti, kako se še bori z izrazom — predvsem bi bilo opozoriti na prestave.

Motivno sorodna je Vesna, ki včasih že dokaj dognano in odkrito izpoveduje svoja čustva (Nasmeh z reklamnega plakata, Melodija ceste,

Poljub noči itn.), kaže lep smisel za zgradbo, motijo pa nekatera mašila: pa, a, itn.

Na sploh je opaziti tako pri prozaikih kot pri pesnikih premalo pestrosti v izbiri motivike. Seveda pisec teh vrstic z veseljem ugotavlja pristnost izpovedovanja; edino prav je, da vsak človek izpoveduje to, kar čuti. Vendar pisec pogreša raznoličnejša emocionalna ali vsaj racionalna zapazanja življenja okrog dijakov VI. gimnazije. Neposredna in živa problematika v partijski in mladinski organizaciji, življenje v sekcijah, krožkih ipd. — tudi tu so oni sami z osebno prizadetostjo, torej celo emocionalno soudeleženi. Glasilo bi s takimi prispevki samó pridobilo. To so začutili že dijaki sami in v 2. št. letošnjega letnika pozivajo prav na to plat dejavnosti, »da bodo GEJZIRI zmeraj vernejša podoba vsestranskega zanimanja za življenje in s tem tudi razgibanosti življenja na zavodu!« Izjava obeta in razveseljuje, toliko bolj, ker je to načelno vprašanje o fiziognomiji vseh srednješolskih listov in kaže, da se bodo izoblikovali v smeri, ki je v jedru zdrava: Vsestransko življenje, ki kipi v mladini, naj dabi tudi vsestranskega odraza v njeni javni besedi!

Sola je sestavni del komune. V njej mladina daje svoj delež družbi, pa se tudi zgleduje v polnosti doživljanja in dojemanja našega človeka, naše družbe. Moščanska šolska mladina preko svojih listov to polno dokazuje. Dokazuje, da se zna veseliti življenja in uspehov, opazi pomanjkljivosti ter se spoprime z njimi. To pa je že polna garancija za uspeh — in to je končno cilj nas vseh!

AM

Naša reportaža

(Nadaljevanje s 5. strani)

drugih koristnih reči je vpeljala šolska reforma. Takega pouka ni imel Humoristov Pepček, ko je pred dolgimi leti hodil v osnovno šolo. Zato se mu je čudna zdela reforma, zato je tudi hotel kritizirati — pisati humoresko o »reformi reforme šolstva«.

vsak po svojih močeh prispevali kar najboljše reči. In res! Razstava je bila vzorno pripravljena. Požrtvovalnost dijakov in nasveti učnega osebja, seveda ob veliki morali in vsestranski podpori ravnatelja tov. Stefana Trobiša — in razstava je bila tu. Ko je bila odprta, so bili razstavniki prostori na-

V razstavnih prostorih je bila precejšnja gneča

Osnovna šola Vide Pregarčeve v Mostah. Vseposod nenehen vrvež. Ravnatelj pisarna. »Tovariši ravnatelj, ali nam, prosim, dovolite, da organiziramo pustno zabavo...« je prosila tričlanska delegacija deklet iz višjih razredov osemletke. V drugem kotu je sedela mlada časnikarica ter urejala v svoji beležnici kratek intervju, ki ga je imela z ravnateljem. K mizi, kjer sem sedel sta pristopili dve učenci iz 8. a razreda ter dve profesorici — razredničarka tov. Vlada Đokićeva in Erika Klunova. Takoj smo bili sredi živahnega pogovora o razstavi gospodinjstva in tehničnega pouka, ki so jo organizirali dijaki 8. a razreda od 12. do 14. januarja letos. Najprej sem zaprosil za načrt. Razred: 8. a, predmet: razstava gospodinjstva in tehničnega pouka, datum: 12. do 14. januarja 1961, prostor: učilnica v šoli.

Za razstavo pripravljamo naslednje izdelke: 1. Tabele na lesnitu: vzorci blaga (uredi Mira Strumbelj), pletenin (Boža), kravat (Lusner), kožuhovine (Travnik), usnja (Jožica), tapetnega blaga (Sabina), vate (Sosvita), perja (Grošelj), žime (Berus), zaves (Javoršek); 2. Tabele na papirju: a) razporeditev gospodinskih del v enem tednu, b) v enem dnevu, c) jedilniki za 4 tedne; 3. Pregled upravnih organov Saturnusa in razstava izdelkov Saturnusa (na plošči); 4. Pri gospodinskem poku izdelani razni modeli predpasnikov; 5. Organizacija domače lekarne; 6. Dojenček je v hiši; 7. Prispevki modernih kuhinj; 8. Razstava zvezkov; 9. Razstava posameznih izdelkov pri tehničnem pouku; 10. Kulinarčna razstava s pojedino. Reklame: plakati, vabila, jedilniki za 28 dni — razmnoženi za obiskovalce razstave. Tako torej načrt razstave. Vsi zadolženi in nezadolženi so že začeli dirko s časom. Trudili so se, da bi

bito polni obiskovalcev. Kaj tudi ne, saj so zares imeli kaj videti. Lepo urejene tabele, grafikoni, izdelki šolske zadruge in še vrsta drugih lepih reči. Pridne mlade roke so spretno izdelovale predmete za razstavo. Da, razstava gospodinjstva in tehničnega pouka! Saj to je tisto, kar je v zvezi z reformo, kar pa še naš znanec Humoristov Pepček ni znal ločiti, kar je hotel kritizirati pod naslovom »reforma reforme... — oziroma sprememba spremembe«.

Kljub vsemu pa mi je bilo vendarle nejasno, kako se to vse skupaj spravi brez sredstev. Brez sredstev pa menda ne gre?...

»Saj smo imeli tudi denarna sredstva«, so mi takoj odgovorili. »Nekaj smo jih zbrali dijaki sami, nekaj je pomagala šola, skupni vsoti pa smo prišli tudi nekaj honorarjev... pošiljali smo Pavlihi prispevke...« Pa ne da bi bili v zvezi z že znano temo »reforma reforme«? sem prestrašeno vprašal. »Ne«, se je glasil odgovor! »Pisali smo o dogodivščinah v šoli.«

Zaprosil sem za dva prispevka, da bi ju priobčil tudi v Moščanski skupnosti. Rade volje so mi ju odstopili.

Evo prvega:

»Pri slovenščini smo obravnavali pregovore: Tako je dala prof. Oblakova naslednji primer: Če psu ali mački na rep stopiš, zavcili.«

»O ne,« je dodal svoj komentar Frank, »mene pa ugrizne!«

In drugi:

Lani so šli sedmi razredi na izlet. Seveda se jim je pripetila majhna nevšečnost. Naslednji dan so se zagovarjali pri tov. ravnatelju. Ko je stopila tov. Klunova v razred, je precej »grešnikov« manjkalo. Na njeno vprašanje kje so, so dijaki odgovorili: »V pisarni!« Kmalu so pričeli prihajati v razred z opravičilom, da so bili

v pisarni. Ne dolgo po zvonjenju pa je prišel v razred dijak Oprešnik. Tovarišica Klunova ga je vprašala: »No Oprešnik, si se dobro držal?« Presenečeni »grešnik« pa se ji je opravičil: »Oprostite, tovarišica, sem bil na stranišču.«

V našem pogovoru o razstavi smo naposled prispeli do predzadnje postaje: do kulinaristične razstave ali, kakor so to razstavo iz praktičnega vidika imenovali — do pojedine. Najprej so mi povedali, da so vsa kuharska dela opravljali dijaki in dijakinje, nato pa je sledil seznam pripravljenih jedil: francoska solata, dunajski zrezki, pražen krompir, 4 vrste solate, 8 vrst slaščic, vino, kislá voda, oranžada. Med številnimi povabljenimi je bil tudi predsednik občine tov. Ciril Fain, dijakov pa je bilo na pojedini 85. Skupaj torej okrog 100 udeležencev praktičnega zaključka razstave! In za konec — razredničarka tov. Vlada Đokićeva mi je začela pojasnjevati, za kaj pravzaprav gre. »Skušali smo prek spoznavanja ureditve občine, ureditve podjetja »Saturnus«, spoznavanja procesa proizvodnje in izdelkov, nato prek gospodinskega pouka, seznaniti dijake že v rani mladosti s temi stvarmi.« Pri tem pripovedovanju sem začutil skrito bojazen, da bi morda napačno razumel smisel tega pouka. Kljub nekaterim večsint negativnim razpravam v dnevnem časopisu pa je vsaka bojazen odveč. Prizadevanja učnega osebja in dijakov, ki družno in z velikim navdušenjem sprejemajo tudi tehnični in gospodarski pouk, je garancija, da je reforma na tem področju zadelo v črno. Pri tem sem se nehoti spomnil vojne, internacije, partizanov, službenih potovanj, gospodinskih opravil in celo kratkega stika pri električni

napeljavi v stanovanju, kakor tudi številnih drugih priložnosti, kjer si človek lahko sam pomaga, denimo s šivanko, krtačo in s številnimi drugimi preprostimi, ali za posamezno opravilo nalašč pripravljenimi pripomočki, seveda če ve, kaj hoče in kako je treba določeno stvar popraviti ali pripraviti.

Kot vrhunec tehničnega pouka pripravljajo v sodelovanju s Saturnusom praktično delo dijakov v tovarni — vsak dijak po štiri ure. To delo bo zelo zanimivo za mlade dijake, pa tudi med učnim osebjem je precej kandidatov, ki bi radi sodelovali.

* Na koncu našega razgovora so mi pokazali še »Knjigo vtisov«. »Zelo okusno!« »Presenečenje nad pestro dejavnostjo in izredno praktično usmerjenostjo — iskreno čestitam vsem, ki pri tem sodelujejo — dr. Arnež!« »Posnemanja vreden vzgled! Sijajna zamisel za prikaz današnjega šolskega dela in povezave šole z gospodarskimi organizacijami!« »Pod vodstvom naše tovarišice smo si ogledali to lepo in poučno razstavo, ki nas je vse silno navdušila. Tudi mi bi želeli pokazati kaj podobnega!« »Učenci 8. a razreda so morali biti zelo požrtvovalni, da so naredili tako imenitno razstavo«. Vse vtise — mladih in starejših obiskovalcev — je res težko napisati. Vsi ugotavljajo eno: Poučno, lepo, okusno. Pa mi vendar stremimo za tem: Poučno, lepo, okusno!

Na poti proti avtobusni postaji so mi v ušesih zvenele besede: požrtvovalno... vsi, dekoracija, same izdelane predpasnike, bodo delali v tovarni... okusno, lepo... posnemajte!

In res — posnemajte!

Izvolili so novi svet Stanovanjske skupnosti Kodeljevo

V začetku februarja so se zbrali stanovalci Kodeljevega v prostorih dvorane Glasbene šole v Mostah, na zboru volilcev in razpravljali o problemih Stanovanjske skupnosti.

V referatih je bilo obširno podano poročilo posameznih komisij skupnosti, kakor tudi Poravnalnega sveta, ki na Kodeljevem tesno sodeluje s Svetom skupnosti.

Precej velik razvoj je napravila servisna komisija, ki je organizirala razne servisne dejavnosti, katerih usluge so cenejše kot pri privatnih obrtnikih. V bližnji bodočnosti bo pričela obratovati tudi mehanizirana pralnica, katere se bodo lahko zelo koristno posluževali stanovalci novih blokov za kinom Triglav.

Na pobudo Rdečega križa je bila pri Stanovanjski skupnosti Kodeljevo organizirana laična pomoč bolnikom na domu. Pokazalo se je, da je nujno potrebno imeti na območju Stanovanjske skupnosti še več oseb laične pomoči. Predloži bili naj bi se v okviru skupnosti organiziral tečaj za laično pomoč bolnikom na domu. Na ta tečaj bi bilo zaželeno, da bi se vključile matere — gospodinjke, ker se bo na tečaju tudi obravnavalo kako postopati pri različnih boleznih z bolnimi otroci.

Po vprašanju varstva otrok je bilo govora o tem, da bodo v novem domu skupnosti na razpolago

prostor za varstvo otrok in dvorana s televizijskim aparatom. Zato se društvo prijateljev mladine aktivno bavi z vprašanjem kako vse čim bolj pripraviti, da bi ta služba uspevala.

Zastopniki društva upokojencev so izrazili željo, da bi se v okviru Stanovanjske skupnosti tudi za njih moralo najti prostor, kjer bi se lahko sestajali. Zato se bodo lahko kakor vsi ostali prebivalci Kodeljevega posluževali televizijskega kluba, ki je namenjen prav za te namene.

Zbor volilcev je nakazal veliko koristnih predlogov katere bo moral novo izvoljeni Svet Stanovanjske skupnosti Kodeljevo uresničiti.

-Z

Strokovno izobraževanje v Javnih skladiščih

Zaradi pomanjkanja kvalificiranih transportnih delavcev so v podjetju »Javna skladišča« organizirali tečaj za delavce. Tečaj bo trajal več mesecev in bodo delavci, ki bodo uspešno opravili izpite pridobili kvalifikacijo transportnega delavca. Učni program je zelo obširen in podjetje pričakuje, da bodo delavci veliko pridobili, zlasti pri strokovnih predmetih. Učni program je dobro pripravljen in so vsa predavanja kvalitetna.

Košarkarji trenirajo pod strokovnim vodstvom inž. Kristančiča

Načrtne priprave

Športniki Slovana so v zimski »mrtvi« sezoni združili prijetno s koristnim in se ves čas pripravljali za odločilne spopade z nasprotniki v pomladanskem delu prvenstvenega tekmovanja. Pripravljali so se v glavnem v telovadnici in pod vodstvom znanih vaditeljev in trenerjev. Kljub še trajajoči zimi pa se posamezna moštva že pojavljajo na prostem, kjer vdihujejo sveži zrak in nabirajo dodatno kondicijo za naporna prvenstvena tekmovanja.

Košarkarji so prvi prenehali z rednim tekmovanjem. Namesto zasluženega odmora pa so se podali v telovadnico na Taboru in v osnovni šoli na Poljanah, kjer iz dneva v dan vadijo pod taktirko znanega košarkarskega trenerja inž. Kristančiča. S temi pripravami so planirali perspektivni razvoj posameznika in celotnega moštva. Skoraj pozabili so na igro na dva koša, ker vsak dan pilijo osnovne pravine, brez katerih je nemogoče uspešno igrati sodobne košarke. Pričakujejo pa da bodo tudi igralci pravočasno prišli na svoj račun, ker pripravlja klubska uprava bogat spored prijateljskih srečanj. Nekatera moštva Slovana sodelujejo skupaj s prvim članskim moštvom v »Zimski ligi«, kjer žanjejo različne uspehe. Člani so razmeroma slabo startali, vendar opravičujejo svoj slab uspeh z novim načinom treningov, ki bo pokazal svoje uspehe šele čez čas. Ker poteka v tem letu natanko 10 let od ustanovitve tega marljivega kolektiva, je klubska vodstvo predvidelo kvaliteten turnir košarkarjev Karlovca, Radniškega iz Sl. Broda, Olimpije in slavljenca.

Kaj pa rokometarji? Svoje tekmovanje so zaključili sredi novembra. Tudi zanje ni bilo počitka. Člani računajo na boljše mesto na razpredelnici kot v jesenskem delu prvenstva; članice pa bi rade ponovno osvojile republiško prvenstvo, s tem pa tudi pravico do sodelovanja v kvalifikacijskem tekmovanju za vstop v zvezno žensko rokometno ligo. Te kvalifikacije bodo letos organizirane tako, da bomo v primeru uvrstitve Slovana v to tekmovanje gledali kvalifikacijske tekme tudi v Ljubljani. Prav zaradi tega se vsi člani in članice vneto pripravljajo na nadaljnje tekmo-

nje v republiških ligah. Planirajo tudi nekaj prijateljskih tekem, že 14. februarja so začeli trenirati na prostem.

Priprave nogometašev so se začele razmeroma pozno. Začetek dela je bil predviden že v prvih dneh januarja, kar bi bilo primerno gledati na začetek prvenstvenega tekmovanja. Toda skrbno izbran in pripravljen načrt ni bil uresničen. Razen nekaj mladincev in članov je bila dvorana slabo obiskana. Postopoma se je število tekmovalcev sicer večalo, toda z resnejšimi pripravami so začeli šele na prostem v začetku februarja. Da bi dopolnili priprave so se nogometaši dogovorili za prijateljska srečanja s Kočevjem, Orientom na Reki in Taborom v Sežani. Med tednom bodo igrali še nekaj tekem za trening, sami pa bodo vadili trikrat tedensko. Tak režim priprav velja tudi za mladince, ki prav tako računajo na boljše razporeditev na lestvici. Kljub osvojenim desetim točkam pa so izgledi Slovanovih nogometašev v tekmovanju v SCL dokaj nejasni in stvar samih nogometašev je, da si priborijo pravico do nadaljnjega tekmovanja v tej konkurenci.

Končno še o kegljačih. Ta klub je začel aktivno »živeti« šele novembra lani. Brez treningov in priprav so se zagrizeno zagnali v prvenstveno tekmovanje, kjer so želi lepe uspehe. To tekmovanje še ni zaključeno, kajti na vrsti so še tekmovanja za posameznike. Kegljjači so dobili v uporabo lepo urejeno kegljišče, na katerem redno vadijo; pozneje bodo na tem kegljišču tudi prvenstvena tekmovanja. Zaradi te ugodnosti so kegljači na dobri poti, da prerastejo v zares dober in kakovosten kolektiv, seveda če uredijo še ostala notranja organizacijska vprašanja.

Tako torej s pripravami slovanovih športnikov. Seveda je še vrsta drugih drobnih stvari, ki jih rešujejo klubska in društvena uprava, ki pa so tesno povezane z nemotenim delom in treningom in z ostalimi pripravami moštev za nadaljevanje prvenstvenega tekmovanja. Prav zaradi doslej pokazane resnosti s strani tekmovalcev pa je pričakovati, da bodo posamezna moštva Slovana dosegla zares zadovoljive rezultate v tekmovanju.

Slaba dediščina

Občinska zveza za telesno vzgojo Moste je doslej združevala nad 20 osnovnih organizacij. Z združitvijo občin Moste in Polje pa se nujno pojavlja tudi vprašanje čimprejše združitve občinskih zvez za telesno vzgojo Most in Polje. V zvezi s tem je bil pred nedavnim sestanek predstavnikov obeh zvez, na katerem so se domenili o skupnih akcijah za združitve.

Sestanek je nakazal številne probleme, s katerimi so se borili člani občinske zveze v Polju. O teh problemih je obsirno poročal dosednji predsednik občinske zveze Polje tov. Puhar. Iz tega poročila je sklepali, da je bilo telesnovzgojno življenje v Polju prepuščeno samemu sebi in da so bili športni delavci prisiljeni opušati vsako delo v društvu ali klubu, ker niso imeli nobene podpore s strani pristojnih organov. Res je, da so pri občinski zvezi naredili razdelilnik sredstev na podlagi društvenih proračunov, toda razdelilnik je ostal samo »poččkani« papir in nič drugega, ker sredstev od nikoder ni bilo. Pereči problemi so tudi telesnovzgojni objekti. V nekaterih telovadnicah so skladišča, v Polju pa so telovadnico preuredili v pisarne gospodarske organizacije. Število članov v posameznih organizacijah se iz dneva v dan zmanjšuje; podobno je tudi z odborniki in z vaditeljskim kadrom. Posamezna društva so delno preusmerila svojo dejavnost in namesto telesnovzgojnega življenja organizirajo druge prireditve, plese in podobno. Eno najmočnejših in tudi kvalitetnih društev v bivši občini Polje, Papirničar iz Vevč, je izgubilo svojo društveno obliko. Številne sekcije so prenehale z delovanjem, le nogometna in na pol hokejska ter rokometna se še upirata razpustu. To društvo že štiri leta ni imelo svoje lestne skupščine in vse kaže, da je treba s formalne strani popolnoma prenehalo obstojati. Komu koristi tako stanje v društvu, ni

jasno, vendar se moramo vsi zavesti, da je treba tu hitreje ukrepati, če želimo ohraniti vsaj del nekoč velike celote.

Poleg omenjenih so še drugi problemi, s katerimi se borijo športni in telesnovzgojni delavci bivše občine Polje; o vseh bo treba nujno razpravljati na pristojnih forumih.

Na omenjenem sestanku so že prišli do skupnih sklepov. Telesnovzgojnemu življenju v bivši občini Polje je treba nujno priskočiti na pomoč. V ta namen bo občinska zveza iz Most izdelala predlog proračuna za potrebe telesnovzgojne dejavnosti na področju bivše občine Polje ter zantevala od pristojnih činiteljev, da pomagajo ta proračun tudi uresničiti. Ko pa bo za obe področji ustanovljena enotna občinska zveza, bo moči tudi enotneje obravnavati vse probleme telesnovzgojne dejavnosti.

Ob vsem tem pa se vendarle vsiljuje vprašanje, kaj so delali v bivši občini Polje tisti, ki so bili odgovorni za telesnovzgojno dejavnost nasploh! Kdo je imel odločilno besedo pri dotiranju telesnovzgojne dejavnosti in koliko je ta dejavnost prejela sredstev iz tega naslova? Morda so bila kriva takemu stanju tudi nesoglasja med samimi športnimi delavci, ki so se potegovali vsak za svoje, na posled pa so ostali eni kot drugi brez sredstev? Spričo neurejenih razmer lahko postavimo še vrsto drugih vprašanj; odgovori nanj bi verjetno dali jasno sliko zakaj je telesnovzgojna dejavnost v bivši občini Polje zašla v stranpot. O vsem tem pa naj bi športni delavci iz Polja sami odločno spregovorili tudi na bližajoči se skupni skupščini zvez Most in Polja. Vodstvo združene občinske zveze pa naj v prihodnjem obdobju ukrene vse potrebno, da se telesnovzgojno življenje na območju bivše občine Polje čimprej in čimbolj pozivi.

Poročali smo, da je NK Slovan organiziral veliki turnir v malem nogometu, ki je bil 29. januarja v veliki dvorani Gospodarskega razstavišča. Po zaključnem turnirju lahko ugotovimo, da je turnir vsestransko uspel: sodelovalo je 12 moštev, kakovost prikazanega nogometa v dvorani pa je bila za začetek na dokajšnji ravni. Razvrstitev posameznih moštev: Krim, Slovan, Triglav, Ilirija, Ljubljana I, Ljubljana II, Krim II, Rudar (Trbovlje). Rezultati: Krim : Ljubljana II 7:4, Ilirija : Ljubljana 6:4, Slovan : Krim II 7:3, Triglav : Rudar 5:1, Krim : Ilirija 8:3, Slovan : Triglav 4:3 (!), Ljubljana : Rudar 2:0, Ljubljana II : Krim 6:3, Krim : Slovan 6:3, Prijateljski tekmi: Slovan II : Triglav II 9:5 (!). Gojenci vojaške šole: Studentje 2:1. Skupaj je bilo doseženih 83 golov na 11 tekmah.

Visoke nagrade

NA TEKMOVANJU IZ POZNAVANJA ŠPORTA SO IMELE NAJVEČ USPEHA EKIPE IZ OSNOVNE SOLE VIDE PREGARČEVE. SEKRETER OBČ. ZVEZE ZA TELESNO VZGOJO TOV. PFUNDNER ČESTITA PREDSTAVNIKU TE SOLE ZA DOSEŽEN USPEH

Marjana Deržaj je navdušila mlade poslušalce

Nadvse zanimivo in koristno tekmovanje »Spoznavaj šport in telesno vzgojo doma in po svetu«, ki ga je organizirala Občinska zveza za telesno vzgojo Moste, je naposled zaključeno. Zadnja prireditve je bila 5. februarja; poleg tekmovalcev sta nastopila tudi pevec Marjana Deržaj in Rafko Irgolič ob spremljavi ansambla lahke glasbe Aca Müllerja. V zadnji preizkušnji je nastopilo 13 ekip, izmed katerih je osem uspešno prestalo to zadnjo oviro. Zmagovalci so dobili zlata nalivna peresa, šolska športna društva osn. šole Vide Pregarčeve, Maksa Perca in Sloga (VI. gimnazija) pa tudi denarne nagrade v skupnem znesku 85.000 din. Torej precej vzpodbudne nagrade za novo tekmovanje, ki bo prav gotovo že letošnjo jesen. Podobne prireditve pa bi morali organizirati tudi v bivši občini Polje, saj so verjetno tudi šolarji s tega področja pripravljeni sodelovati.

Športne NOVICE

● Redna letna skupščina Delavskega športnega društva Slovan bo 10. marca v Domu Titove mladine v Pokopališki 29 s pričetkom ob 19. uri. Vodstvo društva vabi vse člane in prijatelje društva, da se občnega zbora udeležijo.

● Združena skupščina občinske zveze za telesno vzgojo Moste in Polje bo 15. marca. Na to skupščino bodo lahko posamezna društva poslala na 50 svojih članov po enega delegata. Na tej skupščini bo izvoljeno novo enotno vodstvo telesnovzgojnega življenja v novi občini Moste-Polje.

● Prvenstveno tekmovanje v slovenski conski ligi se začne 12. marca. Slovanovi mladinci in člani bodo tega dne gostovali v Murški Soboti, kjer se bodo pomerili za točke s tamkajšnjimi nogometaši.

● Upravni odbor DSD Slovan je odobril razpis tekmovanja s šolskim športnim društvom iz Most. V razpisu je predvideno tekmovanje na področju organizacije, množičnosti in vzornega vodenja, discipline itd., med razrednimi ekipami posameznih športnih panog in vrst šolskih športnih društev. Najboljši kolektivi bodo prejeli bogate denarne nagrade.

● Pred nedavnim so se vrnili z odsluženja kadrovskega roka v JLA nogometaši Slovana Polc, Uštar in Verbek. Polc in Uštar sta začela že trenirati, medtem ko je za Verbaka vprašanje, če bo še naprej igral nogomet. Kmalu bo prišel od vojakov tudi »velikan« košarkarskega kluba Dolinšek. Ta je namreč visok čez 2 m in bo vsekakor okreplil vrste košarkarjev.

BILANCA

na dan 31. decembra 1959

Gostišče »PRI STRIČKU«, Ljubljana, Kodrova ulica 73

Aktiva	Naziv postavke	v 000 din	Pasiva	Naziv postavke	v 000 din
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
Osnovna sredstva	204		Sklad osnovnih sredstev	335	
Denarna sredstva osnovnih sredstev	131		Drugi viri osnovnih sredstev	—	
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
Sredstva skupne porabe	—		Sklad skupne porabe	—	
Denarna sredstva skupne porabe	—		Drugi viri sredstev skupne porabe	—	
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
Skupna obratna sredstva	—		Sklad obratnih sredstev	37	
D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi		
Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	35		in drugi skladi	40	
Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	38		Viri nerazporejenih sredstev	182	
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
Kupci in druge terjatve	199		Kratkoročni krediti za obratna sredstva	—	
Druga aktiva	905		Dobavitelji in druge obveznosti	432	
			Druga pasiva	486	
Skupaj	1.512		Skupaj	1.512	

Vodja računovodstva:
(Marincelj Marija)

Direktor:
(Marincelj Kati)

BILANCA

na dan 31. decembra 1959

Gostilna »POD HRIBOM«, Ljubljana, Litijska cesta 1

Aktiva	Naziv postavke	v 000 din	Pasiva	Naziv postavke	v 000 din
A. Osnovna sredstva			A. Viri osnovnih sredstev		
Osnovna sredstva	195		Sklad osnovnih sredstev	230	
Denarna sredstva osnovnih sredstev	35		Drugi viri osnovnih sredstev	—	
B. Sredstva skupne porabe			B. Viri sredstev skupne porabe		
Sredstva skupne porabe	—		Sklad skupne porabe	—	
Denarna sredstva skupne porabe	—		Drugi viri sredstev skupne porabe	—	
C. Obratna sredstva			C. Viri obratnih sredstev		
Skupna obratna sredstva	764		Sklad obratnih sredstev	49	
D. Izločena sredstva			D. Rezervni sklad in drugi skladi		
Denarna sredstva rezervnega sklada in drugih skladov	18		Rezervni sklad in drugi skladi	18	
Denarna sredstva nerazporejenih sredstev	42		Viri nerazporejenih sredstev	142	
E. Sredstva v obračunu in druga aktiva			E. Viri sredstev v obračunu in druga pasiva		
Kupci in druge terjatve	—		Dobavitelji in druge obveznosti	615	
Druga aktiva	—		Druga pasiva	—	
Skupaj	1.054		Skupaj	1.054	

Vodja računovodstva:
(Tomine Frančiška)

Poslovodja:
(Novak Andrej)

Izdaja ObO SZDL Ljubljana-Moste-Polje. — List izhaja mesečno. — Odgovorni urednik Š. Trobiš. — Tiska ČZP »Kočevski tisk« Kočevje